

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 2T/136/2006
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2306010490
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Schweitzerová
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2021:2306010490.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Schweitzerovej a prísediacim Márie Blažekovej a Adely Takácsovej na hlavnom pojednávaní konanom dňa 10.02.2021 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 166 Tr. poriadku sa obžalovanému B. N., I. XX.XX.XXXX O. Š., Z. M., X. Š. XXX/XX, T. Q., toho času vo výkone trestu v ÚVTOS Leopoldov, ktorý bol rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 2T/136/2006 zo dňa 07.02.2007, právoplatný dňa 07.02.2007 uznaný vinným v bode 1/ pre zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, 2 písm. d) Tr. zákona a v bode 2/ pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1/ Tr. zákona, za ktoré mu bol podľa § 183 ods. 2/ Tr. zákona s použitím § 36 písm. l, n), § 37 písm. h, m), § 38 ods. 2/, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4/, § 41 ods. 2/ Tr. zákona uložený trest odňatia slobody v trvaní 5(päť) rokov so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, pričom výrok o treste a o zaradení pre jeho výkon bol zrušený uznesením Okresného súdu Galanta sp. zn. 1Nt/19/2017 zo dňa 07.02.2018, právoplatný dňa 04.04.2018, vo výroku o vine v citovaných rozhodnutiach ostáva nedotknutý,

u k l a d á:

Podľa § 183 ods. 2/ Tr. zákona s použitím § 36 písm. l, n), § 37 písm. h, m), § 38 ods. 2/, per analogiam § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4/ Tr. zákona trest odňatia 53(päťdesiattri) mesiacov a 22(dvadsaťdva) dní.

Podľa § 49 ods. 2 písm. a) Tr. zákona pre výkon uloženého trestu sa zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného a oboznámením ostatného, na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní uviedol, že chce, aby mu bol uložený buď spoločný alebo súhrnný trest, nakoľko teraz vykonáva trest odňatia slobody uložený na Okresným súdom Levice a v teraz prejednávanej veci mu bola urobená premena a v Leviciach mu bol uložený trest, ku ktorému boli pripočítané aj premenené tresty.

Rozsudkom Okresného súdu Galanta dňa 07.02.2007, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 07.02.2007 pod sp. zn. 2T/136/2006-147 bola podľa § 334 ods. 4/ Tr. poriadku schválená Dohoda o vine a treste, ktorú obvinený uzavrel dňa 13.12.2006 s prokurátorkou Okresnej prokuratúry v Galante. Obvinený bol uznaný vinným v bode 1/ zo spáchania zločinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, 2 písm. d) Tr. zákona a v bode 2/ pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1/ Tr. zákona. Za uvedené zločiny

mu bol podľa § 183 ods. 2/ Tr. zákona s použitím § 36 písm. l, n), § 37 písm. h, m), § 38 ods. 2/, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4/, § 41 ods. 2/ Tr. zákona uložený trest odňatia slobody v trvaní päť rokov so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia ako i ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou. Obvinený v trestnej veci bol vo výkone väzby od 23.09.2006 do 06.02.2008 a vo výkone trestu od 07.02.2007 do 15.03.211.

Uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 6PP/4/2011 zo dňa 15.03.2011, právoplatný dňa 15.03.2011 bol z výkonu trestu podmienčne prepustený s uložením skúšobnej doby v trvaní štyroch rokov. Okresný súd Trnava na verejnom zasadnutí dňa 16.08.2016 sp. zn. 6PP/4/2011 vyslovil, že odsúdený B. N. v uloženej skúšobnej dobe sa neosvedčil a zvyšok trestu odňatia slobody v trvaní dvoch rokov, šesť mesiacov a osem dní vykoná. Podľa lustrácie v ZVJS premenený zvyšok trestu odňatia slobody by mal nastúpiť od 22.04.2028.

Odsúdený B. N. dňa 24.10.2017 podal tunajšiemu súdu návrh na povolenie obnovy konania, nakoľko mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní päť rokov aj za použitia § 41 ods. 2/ Tr. zákona, pričom toto ustanovenie trestného zákona bol Ústavným súdom SR zrušené.

Jeho návrh bol zaevidovaný pod sp. zn. 1Nt/19/2017 a zákonný sudca na verejnom zasadnutí konanom dňa 07.02.2018 podľa § 394 ods. 1/ Tr. poriadku z dôvodu § 41b ods. 1/ zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácie Ústavného súdu SR o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov, povolil v trestnej veci Okresného súdu Galanta sp. zn. 2T/136/2006 vedenej proti odsúdenému B. N. obnovu konania. Zároveň podľa § 400 ods. 1/ Tr. poriadku zrušil výrok o treste a o zaradení pre výkon uloženého trestu predmetného rozsudku ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušený výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad. Uznesenie o obnove konania nadobudlo právoplatnosť dňom 04.04.2018.

Po povolení obnovy konania súd na hlavnom pojednávaní konanom dňa 10.10.2018 sa zaoberal iba zrušeným výrokom o treste a o zaradení pre jeho výkon. Trestný zákon pre zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, 2 písm. d) Tr. zákona ustanovuje základnú trestu sadzbu odňatia slobody od sedem rokov do dvanásť rokov a pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1/ Tr. zákona ustanovuje základnú trestnú sadzbu tri roky až osem rokov. Obžalovaný s prokurátorkou uzavreli dohodu o treste v trvaní päť rokov za použitia ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4/ a § 41 ods. 2/ Tr. zákona.

Obžalovaný B. N. v zákonnej lehote podal proti rozsudku odvolanie, v ktorom poukázal na to, že súd pri povoľovaní obnovy konania však nepostupoval podľa druhej vety odseku 2 § 404 Tr. poriadku. Súd napriek tomuto ustanoveniu povolil obnovu konania a zrušil len výrok o treste a o zaradení pre jeho výkon. Mal za to, že súd mohol a mal postupovať podľa § 41 ods. 1, 2/, § 42 ods. 1, 2/ Tr. zákona, pretože týmto konaním by odstránil nezákonnosť, ktorá predchádzala napadnutého rozhodnutiu, ďalej namietal použitie priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zákona, a to napriek tomu, že vo vyjadrení ku konaniu po povolení obnovy konania zo dňa 14.04.2018 poukázal na judikát trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline sp. zn. Jtk 13/10 z 14.09.2010 pod bodom III. a stanovisko Trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 104/2010 z 14.6.2010, z ktorých jednoznačne vyplýva nemožnosť aplikácie priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zákona pri súčasnom použití § 41 ods. 2/ Tr. zákona s poukazom na zásadu „ne bis in idem“. Súčasne namietal celý výrok o treste v napadnutom uznesení. Pri trestnej sadzbe 3 až 8 rokov a pri uloženom treste takmer 4,5 roka je použitie moderačného ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4/ Tr. zákona svojvoľným a arbitrárnym právnym nezmyslom, a to nie len preto, že ustanovenie § 39 Tr. zákona predpokladá zníženie trestu pod spodnú hranicu trestnej sadzby, ale aj preto, že ustanovenie § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4/ Tr. zákona sa vzťahuje na konanie o dohode o vine a treste. Súčasne namietal použitie trestnej sadzby vo výmere 7 do 12 rokov, pretože v zmysle platného Trestného zákona je trestná sadzba za § 183 ods. 2/ Tr. zákona 3 až 8 rokov, ďalej namietal, že ak v pôvodnom konaní bol trest znížený o takmer 1/3 zo spodnej hranice trestnej sadzby, súd pri ukladaní nového trestu bez protiústavnej časti ustanovenia § 41 ods. 2/ Tr. zákona rovnako musí ukladať trest pod spodnú hranicu (3 rokov) trestnej sadzby, a to takmer o 1/3 ako v pôvodnom konaní. Ďalej namietal neprimeranosť výšky uloženého trestu a porušenie zákona v ustanovení § 405 písm. b) Tr. poriadku. Trest uložený v napadnutom rozhodnutí mu nebol uložený pod spodnú hranicu ani na spodnej hranici, ale uložený nad spodnú hranicu trestnej sadzby. Takto uložený trest je teda neprimerane prísny a navyše prísnejší, než aký mu bol uložený v pôvodnom konaní.

Odvolač Krajský súd v Trnave svojim uznesením zo dňa 05.09.2019 pod sp. zn. 5To/14/2019 podľa § 321 ods. 1 písm. a), ods. 2/ Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a podľa § 322 ods. 1/ Tr. poriadku vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Poukázal na to, že úlohou okresného súdu v rámci konania po povolení obnovy konania bolo, po nezmenenom výroku o vine uvedenom v rozsudku rozhodnúť o novom treste pre obžalovaného. Za tým účelom okresný súd nariadil hlavné pojednávanie, na ktoré predvolal obžalovaného, obhajcu obžalovaného a prokurátora. V ďalšom konaní však okresný súd už nepostupoval v súlade so zákonom a tým zásadným spôsobom porušil právo obžalovaného na obhajobu. Zrušením výroku o treste v pôvodnom rozsudku nedošlo k zrušeniu výroku o vine, na základe schválenia pôvodnej dohody o vine a treste, práve naopak, a tým mal byť prokurátor v ďalšom konaní viazaný a mal by sa pridŕžať pôvodne uzatvorenej dohody o vine a treste a navrhnúť obžalovanému trest, ktorý mohol v danom prípade byť znížený. Až momentom, kedy by nedošlo k dohode medzi prokurátorom a obžalovaným o novom treste, by mohol prokurátor podať obžalobu. Prokurátor totiž nemôže ani súd nútiť k uzatvoreniu dohody o treste. Prokurátor by však takom špecifickom prípade, mal však mať na mysli a na zreteli, že k uzatvoreniu pôvodnej dohody aj o vine aj o treste došlo zo strany obžalovaného len vďaka prísľubu-návrhu-na uloženie výrazne miernejšieho trestu odňatia slobody než trestu odňatia slobody, ktorý by hrozil obžalovanému, ak by k uzatvoreniu takej dohody neprišlo. Po zrušení časti schválenej dohody o vine a treste, len v časti o treste, by sa mal, so zreteľom na zmenené pomery (nález ústavného súdu), prokurátor pokúsiť o uzatvorenie dohody o treste výhodnej pre obe procesné strany, zohľadňujúci všetky zákonné podmienky obsiahnuté v ustanovení § 34 Tr. zákona. Súčasťou práva na obhajobu nie je len právo mať obhajcu, právo vyjadrovať sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sú obžalovanému kladené za vinu, predkladať dôkazy, brániť sa akýmkoľvek spôsobom, okrem krivého obvinenia atď., tak ako je uvedené v ustanoveniach § 28, § 34, § 69 a nasl. Tr. poriadku, ale aj a najmä právo byť v každom štádiu trestného konania poučený o svojich právach, najmä osoby v postavení obvineného, aby vôbec bolo možné právo na obhajobu uplatniť. Trestný poriadok to ukladá v ustanovení § 34 ods. 4/, podľa ktorého orgány činné v trestnom konaní a súd sú povinné vždy obvineného o jeho právach poučiť vrátane významu priznania a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie. Ak je porušené právo poučiť obvineného o jeho právach, resp. o tom, ako ich možno uplatniť, napr. ako v prejednávacom prípade položením otázky prokurátorovi a obžalovanému, či nechcú uzatvoriť dohodu o vine a treste; ide o porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom, pretože neuzatvorenie takej dohody má zásadný význam nielen na výšku uloženého trestu. Zo zápisnice z hlavného pojednávania zo dňa 10.10.2018 nevyplýva, že by konajúca sudkyňa v zmysle § 255 ods. 3/ Tr. poriadku dopytom u obžalovaného alebo u prokurátora zisťovala, či nechcú uzavrieť dohodu o treste, ale sama o výške trestu pre obžalovaného rozhodla. Takýto postup okresného súdu nie je možné považovať za správny. Takýto procesný postup je možné vykonávať aj priamo na súde aktuálne rozhodujúceho o výroku o treste zrušeného na základe obnovy konania bez toho, aby bolo potrebné vec vracieť do prípravného konania prokurátorovi. V ďalšom (už obnovenom) konaní môže súd postupovať priamo na hlavnom pojednávaní v zmysle § 255 Tr. poriadku. Takýto postup možno pripustiť práve preto, lebo vo veci už existuje rozsudok s právoplatným výrokom o vine, pričom konanie sa sústreďuje len na výrok o treste, a to postupom podľa § 255 ods. 3/ Tr. poriadku, kedy sudca umožní obžalovanému a prokurátorovi uzavrieť dohodu o treste, a až následne prípadne následným vykonaním dôkazov súvisiacich len s výrokom o treste, rozhodnutím aj podľa § 166 Tr. poriadku tzv. doplňujúcim rozsudkom.

Okresný súd po zrušení napadnutého rozsudku vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu opäť vykonal hlavné pojednávanie, na ktorom v zmysle rozhodnutia odvolacieho súdu dal stranám teda obžalovanému a prokurátorovi možnosť podľa § 255 Tr. poriadku uzavrieť dohodu o treste. Obžalovaný sa vyjadril, že chce uzavrieť dohodu o treste, avšak prokurátor nechcel dohodu o trest s obžalovaným uzavrieť. Dohodu o treste resp. vine a treste v zmysle § 255 ods. 3/ Tr. poriadku možno uzavrieť, iba ak obe strany prejavia rovnaký zámer, k čomu ale v tomto prípade nedošlo.

Následne súd dospel k záveru, že u obžalovaného uloženie trestu odňatia slobody v trvaní 53 mesiacov a 22 dní (túto dobu vykonal väzbou a výkon trestu do podmieneného prepustenia) bude postačujúci na jeho nápravu, pričom súd použil per analogiam aj ustanovenie § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4/ Tr. zákona, teda o znížení základnej trestnej sadzby. Dôvodom takého postupu bola doba, ktorá uplynula od spáchania skutku a možnosť nápravy. Súd rozhodoval iba vo výroku o treste a preto nebolo použité stanovenie o súhrnnom treste podľa § 42 Tr. zákona, nakoľko výrok o vine obžalovaného v konaní o obnove konania zrušený nebol.

Poučenie:

Podľa § 9 ods. 2/ zák. č. 62/2020 Z. z. sa ustanovenie § 9 ods. 1/ nepoužije a zároveň sa určuje, že proti rozsudku sp. zn. 2T/136/2006 zo dňa 10.02.2021 môže obžalovaný podať odvolanie do 15 dní od jeho vyhlásenia cestou okresného súdu na Krajský súd v Trnave.